

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У КОНТЕКСТІ МАСШТАБНОЇ ВІДБУДОВИ ІНФРАСТРУКТУРИ

У статті досліджено методичні підходи до оцінки ємності ринку будівельних матеріалів у контексті масштабної відбудови інфраструктури України. Обґрунтовано, що сучасні умови відновлення економіки формують суттєве зростання попиту на продукцію будівельної індустрії, що потребує вдосконалення підходів до його кількісного та структурного оцінювання.

Запропоновано підхід до визначення ємності ринку будівельних матеріалів на основі аналізу обсягів відновлення, нормативної матеріаломісткості будівництва та структури інфраструктурних проєктів. Узагальнено структуру потреб у ключових видах будівельних матеріалів, зокрема бетоні, металоконструкціях, дорожніх сумішах та енергоєфективних ізоляційних матеріалах. Встановлено, що прогнозна потреба у будівельних матеріалах суттєво перевищує наявні виробничі можливості, що зумовлює виникнення структурного дефіциту в окремих сегментах ринку.

Визначено основні “вузькі місця” розвитку будівельної індустрії, пов’язані з обмеженістю виробничих потужностей, залежністю від імпорту окремих видів продукції та логістичними обмеженнями. Обґрунтовано необхідність формування стратегічних пріоритетів створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів з урахуванням економічних, технологічних та регіональних чинників.

Обґрунтовано необхідність відходу від традиційних лінійних та централізованих моделей промислового розміщення на користь формування мережі локальних виробничих хабів.

Обґрунтовано доцільність формування стратегічних пріоритетів створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів із урахуванням принципів циркулярної економіки, що дозволить знизити ресурсну залежність, підвищити ефективність використання матеріалів та забезпечити сталий розвиток будівельної галузі.

Запропоновано авторську модель інтеграції мобільних комплексів рециклінгу відходів демонтажу безпосередньо у виробничий цикл створення нових матеріалів. Такий підхід забезпечує не лише економічну ефективність відновлення (зниження витрат на 20–40%), але й відповідає принципам екологічної стійкості та вимогам Європейського зеленого курсу.

Ключові слова: будівельна індустрія, відбудова, відновлення, будівельні матеріали, інфраструктура, стратегічні пріоритети, інвестиції, циркулярна економіка, рециклінг, сталий розвиток.

Вступ. Сучасний етап розвитку економіки України характеризується необхідністю реалізації масштабних заходів із відновлення зруйнованої та модернізації існуючої інфраструктури. У цих умовах будівельна галузь виступає одним із ключових драйверів економічного зростання, а забезпечення її

матеріально-технічної бази стає стратегічно важливим завданням. Особливого значення набуває створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів, здатних задовольнити зростаючий попит на якісну, конкурентоспроможну та ресурсоефективну продукцію.

Водночас сучасний стан будівельної індустрії характеризується низкою системних проблем, зокрема недостатністю виробничих потужностей, технологічно відсталістю окремих підприємств, високою залежністю від імпортних матеріалів, а також порушенням логістичних ланцюгів. Це зумовлює необхідність формування нових підходів до створення та розвитку підприємств будівельної індустрії з урахуванням умов масштабної відбудови.

Крім того, в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів та високого рівня невизначеності особливої актуальності набуває проблема визначення стратегічних пріоритетів створення таких підприємств. Важливим є врахування не лише економічної ефективності, але й соціальних аспектів, зокрема впливу на зайнятість, розвиток регіонів, підвищення стійкості економіки та забезпечення довгострокового ефекту від реалізації інфраструктурних проєктів.

Додатково актуальність теми посилюється необхідністю впровадження інноваційних і цифрових технологій у виробництво будівельних матеріалів, що дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів, забезпечити контроль якості продукції та адаптувати галузь до сучасних вимог сталого розвитку.

Таким чином, формування науково обґрунтованих стратегічних пріоритетів створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів у контексті масштабної відбудови інфраструктури є важливим науково-практичним завданням, вирішення якого сприятиме підвищенню ефективності функціонування будівельної галузі та забезпеченню сталого економічного розвитку України.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика формування стратегічних пріоритетів створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів у контексті масштабної відбудови інфраструктури України є предметом активних наукових досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Сучасні наукові підходи охоплюють питання розвитку будівельної індустрії, оцінки інвестиційної привабливості галузі, впливу інфраструктурних проєктів на економічне зростання, а також впровадження інноваційних і цифрових технологій у виробництво будівельних матеріалів.

Значний внесок у дослідження розвитку будівельної галузі та її ролі в економічній системі зробили українські науковці, зокрема Х. Мусаєв [1], К. Соколовська, А. Касич [2], О. Коба [3], К.В. Измайлова [4], В.М. Лич, С.П. Стеценко [5], Г. М. Рижакоча та інші, які досліджували макроекономічні передумови розвитку інвестиційних процесів і структурної трансформації економіки. У їхніх роботах обґрунтовано роль будівельної індустрії як драйвера економічного зростання та мультиплікатора розвитку суміжних галузей [6,7].

Питання інвестиційного забезпечення створення та розвитку підприємств будівельної індустрії розглядаються у працях Б. П'ятночка [8], О. С. Вовчак, Л. О. Лігоненко, Н. М. Давиденко, А.Ф. Гойка, Л.В. Сорокіної [9,10], які досліджують механізми фінансування інвестиційних проєктів, оцінку їх ефективності та формування інвестиційної політики підприємств. Водночас у сучасних умовах відбудови актуалізується необхідність доповнення таких підходів соціальними критеріями оцінювання [11].

Окремий напрям наукових досліджень пов'язаний із розвитком будівельної індустрії в умовах кризових явищ та трансформацій економіки. Зокрема, О. В. Ареф'єва, Т. В. Момот, В. О. Плоский, О. Ю. Беленкова [5], Т.Ю. Цифра [12], Л.В.

Гусарова, Н.В. Лисиця [13], Л.В. Шумак [14], О. Седінкін [15], О.В. Самолюк [16], М.М. Зінченко [17] досліджують проблеми підвищення ефективності функціонування будівельних підприємств, їх адаптації до змін зовнішнього середовища та забезпечення економічної стійкості. У їхніх працях підкреслюється необхідність системного підходу до розвитку будівельного комплексу, зокрема через модернізацію виробничих потужностей і вдосконалення організаційно-економічних механізмів управління.

Проблеми інноваційного розвитку та впровадження сучасних технологій у виробництво будівельних матеріалів висвітлено у працях Л. Гнилянської, Н. Шпака, І. Процайло [18], К. Петрова, О.В. Белова, Ф.О. Бориско [19], І. Н. Дудар, О. Г. Лялюк, Є. М. Опря, А. О. Лялюк [20], А. Максимова [21] та інших учених, які акцентують увагу на необхідності переходу до ресурсоефективних, енергоощадних та екологічно орієнтованих технологій виробництва [22,23]. Це особливо актуально в умовах відбудови, коли формуються нові вимоги до якості та сталості будівельної продукції.

Поряд із цим міжнародні дослідження та аналітичні звіти підтверджують масштабність потреб у будівельних матеріалах для відновлення інфраструктури України та підкреслюють значний потенціал розвитку вітчизняної будівельної індустрії. Водночас вони акцентують увагу на наявності низки обмежень, пов'язаних із недостатністю виробничих потужностей, логістичними труднощами та потребою в залученні інвестицій і впровадженні інноваційних рішень.

Незважаючи на значний науковий доробок, у сучасних дослідженнях недостатньо уваги приділяється комплексному обґрунтуванню стратегічних пріоритетів створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів. Зокрема, потребують подальшого розвитку питання інтеграції економічних, соціальних, технологічних і регіональних чинників у процесі прийняття стратегічних рішень, а також формування системного підходу до розвитку будівельної індустрії в умовах масштабної відбудови.

Таким чином, наявні наукові дослідження формують теоретичне підґрунтя для вивчення проблем розвитку будівельної індустрії, проте не забезпечують повною мірою вирішення завдань формування стратегічних пріоритетів створення нових підприємств з виробництва будівельних матеріалів у контексті відновлення інфраструктури, що зумовлює актуальність подальших досліджень у цьому напрямі.

Постановка завдання. Сучасний етап розвитку економіки України характеризується необхідністю реалізації масштабних проєктів відновлення та модернізації зруйнованої інфраструктури, що формує безпрецедентний попит на будівельні матеріали, технології та виробничі потужності. У цих умовах ключового значення набуває створення нових підприємств будівельної індустрії, здатних забезпечити потреби відбудови за обсягами, якістю та термінами.

Водночас процес формування таких підприємств супроводжується низкою системних проблем. По-перше, спостерігається дисбаланс між попитом і наявними виробничими потужностями, що зумовлює залежність від імпорту будівельних матеріалів та підвищує вартість реалізації інфраструктурних проєктів. По-друге, існує недостатній рівень технологічної модернізації виробництва, що обмежує можливості випуску конкурентоспроможної та інноваційної продукції.

Суттєвим викликом є також відсутність комплексного стратегічного підходу до розміщення, спеціалізації та розвитку підприємств з виробництва будівельних матеріалів. Прийняття інвестиційних рішень часто здійснюється без урахування

регіональних потреб, логістичних обмежень, доступності сировинної бази та соціально-економічного ефекту для територій.

Крім того, в умовах обмеженості фінансових ресурсів особливої актуальності набуває проблема обґрунтування стратегічних пріоритетів створення підприємств будівельної індустрії, які мають забезпечити не лише економічну ефективність, але й соціальний ефект, зокрема створення робочих місць, розвиток регіонів та підвищення стійкості економіки.

Недостатня інтеграція сучасних цифрових технологій у процеси планування та управління створенням таких підприємств також стримує підвищення ефективності прийняття рішень і координації між учасниками інвестиційно-будівельного процесу.

Отже, виникає об'єктивна необхідність у формуванні науково обґрунтованих стратегічних пріоритетів створення підприємств з виробництва будівельних матеріалів, які б враховували економічні, технологічні, логістичні та соціальні чинники в умовах масштабної відбудови інфраструктури.

Основна частина. В умовах масштабної відбудови інфраструктури ключовим завданням є визначення ємності ринку будівельних матеріалів та формування обґрунтованих прогнозів їх споживання. Ємність ринку в даному контексті доцільно розглядати як сукупний обсяг потенційного попиту на будівельні матеріали, необхідні для реалізації проєктів відновлення житлового фонду, транспортної, енергетичної та соціальної інфраструктури.

Оцінка ємності ринку базується на аналізі масштабів руйнувань, обсягів запланованих інфраструктурних проєктів, динаміки будівельної активності, а також нормативних показників матеріаломісткості будівництва. Прогнозна потреба у будівельних матеріалах формується з урахуванням часових горизонтів відбудови, сценаріїв економічного розвитку та інтенсивності інвестиційних потоків у галузь.

Структура попиту на будівельні матеріали в умовах відбудови має виражений галузевий та функціональний характер і охоплює кілька ключових груп:

- бетон і залізобетонні вироби, які становлять основу відновлення житлових і інфраструктурних об'єктів, зокрема мостів, доріг, будівель різного призначення;
- дорожні будівельні матеріали та суміші (асфальтобетон, бітумні матеріали), попит на які зумовлений відновленням транспортної інфраструктури;
- металоконструкції, що використовуються у швидкомонтованому будівництві, відновленні промислових об'єктів і логістичних центрів;
- енергоефективні ізоляційні матеріали (мінеральна вата, пінополістирол, сучасні теплоізоляційні системи), попит на які зростає у зв'язку з необхідністю підвищення енергоефективності будівель відповідно до сучасних стандартів.

Особливістю сучасного попиту є його зміщення у бік інноваційних, екологічних та ресурсоефективних матеріалів, що відповідають принципам сталого розвитку та енергоощадності.

Незважаючи на наявний виробничий потенціал, вітчизняна будівельна індустрія стикається з рядом обмежень, які стримують її здатність повною мірою задовольнити зростаючий попит. До ключових “вузьких місць” належать:

- дефіцит окремих видів продукції, зокрема листового скла, спеціалізованих видів цементу та сучасних теплоізоляційних матеріалів;
- обмеженість або зношеність виробничих потужностей, що не дозволяє швидко нарощувати обсяги виробництва;
- логістичні обмеження, пов'язані з порушенням транспортної інфраструктури та необхідністю оптимізації ланцюгів постачання;

- висока енергоємність виробництва, що підвищує собівартість продукції в умовах зростання цін на енергоресурси;
- залежність від імпортної сировини або комплектуючих, що підвищує ризики нестабільності постачання.

Виявлення таких обмежень є необхідною передумовою для формування стратегічних пріоритетів розвитку підприємств будівельної індустрії, зокрема щодо локалізації виробництва, модернізації технологій та диверсифікації ресурсної бази.

Таким чином, оцінка ємності ринку та структури попиту на будівельні матеріали, а також ідентифікація ключових обмежень виробництва дозволяють сформулювати обґрунтовані напрями розвитку підприємств будівельної індустрії та визначити стратегічні пріоритети їх створення в умовах масштабної відбудови інфраструктури.

Також сучасна стратегія відновлення інфраструктури України вимагає докорінного перегляду принципів просторового розміщення виробничих потужностей. Традиційна радянська модель концентрації виробництва на гігантських промислових вузлах у поточних умовах виявляється неефективною та вразливою. Натомість стратегічним пріоритетом стає територіальна децентралізація — створення розгалуженої мережі локальних виробничих хабів (мікро- та міди-заводів), адаптованих до потреб конкретних територіальних громад та об'єктів відновлення.

Перехід до моделі розподілених виробничих мереж зумовлений трьома критичними факторами:

1. Безпека. У контексті постійних безпекових викликів концентрація критичних потужностей в одній точці створює високі ризики для всього процесу відбудови регіону. Децентралізована мережа хабів є більш життєздатною: вихід з ладу одного об'єкта не зупиняє реалізацію інфраструктурних проєктів, оскільки потужності можуть бути оперативним дубльовані сусідніми вузлами.

2. Енергетична автономність: Малі та середні підприємства легше інтегрувати в локальні енергосистеми з використанням відновлюваних джерел енергії (сонячні станції, біогазові установки) та когенераційних потужностей. Це забезпечує безперервність виробництва навіть за умов нестабільної роботи загальнодержавної енергомережі.

3. Соціально-економічний мультиплікатор: Створення мережі хабів сприяє рівномірному розвитку територій. Кожен такий вузол стає центром економічної активності громади, забезпечуючи робочі місця, податкові надходження та розвиток супутнього малого бізнесу (сервіс, ремонт, допоміжні матеріали) [24].

Трансформація вітчизняної будіндустрії в умовах масштабного відновлення інфраструктури вимагає перегляду традиційної лінійної моделі виробництва. Одним із ключових стратегічних пріоритетів постає впровадження концепції циркулярної економіки, де відходи, що утворилися внаслідок руйнувань будівель та споруд, розглядаються не як екологічний тягар, а як вторинна сировинна база. В умовах дефіциту традиційних природних ресурсів та переважаності логістичних шляхів, стратегія «урбаністичного видобування» дозволяє перетворити зони руйнувань на джерела сировини для нових підприємств.

Технологічний цикл створення таких підприємств має базуватися на використанні високотехнологічних мобільних комплексів дроблення та сортування. Розгортання мобільних потужностей безпосередньо поблизу об'єктів відновлення дозволяє вирішити критичну проблему логістики: мінімізувати витрати на вивезення будівельного сміття на полігони та одночасно виключити витрати на транспортування первинних інертних матеріалів з кар'єрів. Такі

підприємства здатні здійснювати глибоку переробку бетону, цегли та асфальтобетону, перетворюючи їх на вторинний щебінь та пісок, що відповідають сучасним технічним вимогам.

Економічна доцільність рециклінгу підкріплюється значним зниженням собівартості кінцевої продукції. Використання вторинних агрегатів у виробництві нових бетонних сумішей або при влаштуванні дорожніх основ дозволяє скоротити витрати на матеріали на 20–40%. Паралельно досягається вагомий екологічний ефект: зменшується вуглецевий слід будівельної галузі за рахунок скорочення енергоємних процесів видобутку в кар'єрах та зменшення викидів від великовантажного транспорту. Це повністю корелює з вимогами Європейського зеленого курсу та стандартами сталого розвитку.

Проте успішна реалізація цього пріоритету вимагає розробки та впровадження жорстких протоколів сертифікації вторинної продукції. Нові підприємства будівництва мають функціонувати в межах єдиної системи контролю якості, де лабораторні випробування підтверджують відповідність рециклату державним стандартам (ДСТУ). Створення довіри до «вторинної» якості є необхідною умовою для масового використання таких матеріалів у капітальному будівництві.

У довгостроковій перспективі стратегічним орієнтиром для створених підприємств має стати принцип «проекування під майбутній демонтаж». Це передбачає перехід до виробництва таких конструктивних елементів та матеріалів, які після завершення життєвого циклу будівлі можуть бути легко інтегровані у новий виробничий цикл. Таким чином, циркулярна модель не лише вирішує поточну проблему утилізації наслідків війни, але й формує фундамент для створення екологічно стійкої та ресурсоефективної будівельної індустрії майбутнього.

На Рис. 1. представлена авторська схема циркулярної моделі будівництва, що базується на принципі замкненого циклу. На відміну від традиційних підходів, де логістичний ланцюг обривається на етапі утилізації, запропонована модель інтегрує стадію мобільної переробки відходів безпосередньо у виробничий процес. Це дозволяє трансформувати логістичні витрати у додаткову вартість вторинної сировини та забезпечити сталий розвиток регіональної інфраструктури через механізм урбаністичного видобування.

Рис.1. Цикл відтворення інфраструктури. Джерело: авторська розробка

Висновки. Сучасна стратегія відновлення інфраструктури України вимагає докорінного перегляду принципів просторового розміщення виробничих потужностей. Традиційна модель концентрації виробництва на гігантських

промислових вузлах у поточних умовах виявляється неефективною та вразливою. Натомість стратегічним пріоритетом стає територіальна децентралізація — створення розгалуженої мережі локальних виробничих хабів (мікро- та міді- заводів), адаптованих до потреб конкретних територіальних громад та об'єктів відновлення. Перехід до моделі розподілених виробничих мереж зумовлений кількома критичними факторами, серед яких на першому місці стоїть безпекова стійкість. У контексті постійних викликів концентрація критичних потужностей в одній точці створює високі ризики для всього процесу відбудови регіону. Децентралізована мережа хабів є більш життєздатною, оскільки вихід з ладу одного об'єкта не зупиняє реалізацію інфраструктурних проєктів, а потужності можуть бути оперативним дубльовані сусідніми вузлами.

Крім того, малі та середні підприємства значно легше інтегрувати в локальні енергосистеми з використанням відновлюваних джерел енергії та когенераційних потужностей. Це забезпечує безперервність виробництва навіть за умов нестабільної роботи загальнодержавної енергомережі. Важливим є і соціально-економічний аспект, адже створення мережі хабів сприяє рівномірному розвитку територій. Кожен такий вузол стає центром економічної активності громади, забезпечуючи робочі місця, податкові надходження та розвиток супутнього малого бізнесу.

Список літератури:

1. Мусаєв, Х. (2024). Роль будівельного сектору в економічному розвитку: від теорії до практики. Науково-теоретичний альманах Грані, 27(5), 128-131. <https://doi.org/10.15421/1724101>
2. Соколовська К., Касич А. Тенденції у розвитку підприємств будівельної галузі. Економіка та суспільство, (41). 2022. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-34>
3. Коба, О. Розвиток будівельної галузі України як запорука сталого розвитку національної економіки. Молодий вчений, 11 (99), 2021. С. 385-389. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-11-99-83>
4. Измайлова К. В. Сутність економічних циклів та їх вплив на фінансову стійкість будівництва / К. В. Измайлова , О. Ю. Беленкова, А. А. Моголівець // Наукові праці НДФІ. - 2019. - № 2. - С. 139-150. <https://doi.org/10.33763/npndfi2019.02.139>
5. Bielenkova O., Stetsenko S., Sorokina L., Molodid O., Bolila N. System of preventive action of construction enterprises on the basis of identification of anticrisis potential. Scientific Journal of Astana IT University. 2020. №3. 15-27. DOI: 10.37943/AITU.2020.53.13.002
6. Виклики та перспективи будівельної галузі в Україні – обговорення дослідження готовності ринку будівельних матеріалів до відновлення України. Європейська Бізнес Асоціація. 2024. <https://eba.com.ua/en/vyklyky-ta-perspektyvyv-budivelnovi-industriyi-ukrayiny-obgovorennya-doslidzhennya-stosovno-gotovnosti-ryнку-budivelnih-materialiv-do-vidbudovy-ukrayiny/>
7. UKRAINE REMONT: Cement sector ready for reconstruction. <https://ukrcement.com.ua/novini/914-cement-sector-ready-for-reconstruction-liudmila-kripka-bne-intellinews.html>
8. П'ятючка, Б. (2024). Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної привабливості будівельних підприємств. Економіка та суспільство, (69). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-127>

9. Сорокіна Л. В., Гойко А. Ф. Аналіз методів оцінки ризиків інвестиційних проєктів в аспекті відновлення національної економіки. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин, 2023, 51: 1. С. 52–73. [https://doi.org/10.32347/2707-501x.2023.51\(1\).52-73](https://doi.org/10.32347/2707-501x.2023.51(1).52-73)
10. Sorokina, L., Prav, Y., Stetsenko, S., Skakun, V., Lysytsia, N. (2024). Methodical Approach to Assessment of Real Losses Due to Damage and Destruction of Warehouse Real Estate. In: Semenov, A., Yepifanova, I., Kajanová, J. (eds) Data-Centric Business and Applications. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies, vol 194. Springer, Cham. SCOPUS https://doi.org/10.1007/978-3-031-53984-8_9
11. Відбудова України: інвестиційні можливості в інноваційне та стале будівництво. <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2025/investment-opportunities-in-innovative-and-sustainable-construction-in-ukraine>
12. Васильєва Н.А., Боліла Н.В., Цифра Т.Ю. Прогнозування рівня санаційної спроможності будівельного підприємства. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. 2022. №49 (1). С. 157-163. DOI: [https://doi.org/10.32347/2707-501x.2022.49\(1\)](https://doi.org/10.32347/2707-501x.2022.49(1))
13. Лисиця Н.В., Гусарова Л.В. Методологічні основи оцінки економічної ефективності реконструкції житлових будівель. Шляхи підвищення ефективності будівництва, 2023. Вип. 2(52) С. 33–44. DOI: [https://doi.org/10.32347/2707-501x.2023.52\(2\).32-42](https://doi.org/10.32347/2707-501x.2023.52(2).32-42)
14. Шумак Л., Філіппов О. Український досвід економічного розвитку проєктних та будівельних підприємств у довоєний, військовий та післявоєний періоди. Просторовий розвиток, (1), 2024. С. 165–182. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2022.1.165-182>
15. Седінкін О. Економічна природа кризових явищ у діяльності будівельних підприємств: джерела, фази та організаційно-структурні прояви. Шляхи підвищення ефективності будівництва, 2 (56), 2025. С. 246–260. [https://doi.org/10.32347/2707-501x.2025.56\(2\).246-260](https://doi.org/10.32347/2707-501x.2025.56(2).246-260)
16. Самолюк О.В. Стан розвитку житлового будівництва в умовах війни. Вісник післядипломної освіти. 2023. Вип. 25(54) С. 191-207. [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25\(54\)-191-207](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25(54)-191-207)
17. Корсун І., Зінченко М., Мостовенко О. Функціонування будівельної галузі в умовах війни. Сталій розвиток економіки, (1(48)), 2024. С.176-182. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-24>
18. Гнилянська Л., Шпак Н., Процайло І. Аспекти впровадження інноваційних технологій у бізнес-проєктах будівельних компаній в умовах сьогодення. Економіка та суспільство, (71). 2025. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-25>
19. Белов О.В., Бориско Ф.О. Особливості розвитку інноваційного потенціалу будівельної галузі у сучасних умовах. Вісник Університету "Україна". №15 (42), 2025. С. 23-30. <https://doi.org/10.36994/2707-4110-2025-15-42-02>
20. Дудар І.Н., Лялюк О.Г., Опря С.М., Лялюк А.О. Оцінка стану організаційно-технологічних рішень у сфері облаштування, експлуатації та термомодернізації покриттів, СучТехнБудів, вип. 37, вип. 2, 2025. С. 181–192. <https://doi.org/10.31649/2311-1429-2024-2-181-192>
21. Максимов, А., Лисиця, Н., Скакун, В., Запечна, Ю. Переваги та можливості ринку термомодернізації в умовах поствоєнного відновлення. Просторовий розвиток. 2024, (9), 336–348. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2024.9.336-348>
22. Будівельні матеріали. Готовність до потреб ринку на відбудову. Інтерфакс-Україна. 2024. <https://en.interfax.com.ua/news/press-conference/980850.html>

23. Перспективи ринку будівельних матеріалів України на 2025-2030 роки. 2025. <https://uaconsulting.eu/2025/06/13/ukraine-construction-materials-market-outlook-2025-2030/>

24. Палагіцький В., Казьмін О., Кошовий Б., Шокотько О., & Сисько О. (2023). Економічна безпека та стратегічна стійкість будівельних підприємств в умовах циклічних коливань. Шляхи підвищення ефективності будівництва, 3(52), 170–178. [https://doi.org/10.32347/2707-501x.2023.52\(3\).170-178](https://doi.org/10.32347/2707-501x.2023.52(3).170-178)

B. Koshovy

Strategic Priorities for the Establishment of Construction Materials Manufacturing Enterprises in the Context of Large-Scale Infrastructure Reconstruction

The article examines methodological approaches to assessing the capacity of the construction materials market in the context of large-scale infrastructure reconstruction in Ukraine. It is substantiated that current economic recovery conditions generate a significant increase in demand for construction industry products, which necessitates the improvement of approaches to their quantitative and structural assessment.

An approach to determining the market capacity of construction materials is proposed based on the analysis of reconstruction volumes, standard material intensity of construction, and the structure of infrastructure projects. The structure of demand for key types of construction materials, including concrete, metal structures, road mixtures, and energy-efficient insulation materials, is systematized. It is established that the projected demand for construction materials significantly exceeds existing production capacities, leading to structural deficits in certain market segments.

The main bottlenecks in the development of the construction industry are identified, including limited production capacities, dependence on imports of certain types of products, and logistical constraints. The necessity of forming strategic priorities for the establishment of construction materials manufacturing enterprises is substantiated, taking into account economic, technological, and regional factors.

The need to move away from traditional linear and centralized models of industrial location toward the formation of a network of local production hubs is justified.

The expediency of forming strategic priorities for the creation of construction materials manufacturing enterprises based on the principles of the circular economy is substantiated, which will reduce resource dependence, increase the efficiency of material use, and ensure the sustainable development of the construction industry.

An original model for integrating mobile recycling complexes for demolition waste directly into the production cycle of new materials is proposed. This approach ensures not only the economic efficiency of reconstruction (cost reduction by 20–40%) but also complies with environmental sustainability principles and the requirements of the European Green Deal.

Key words: *construction industry, reconstruction, recovery, construction materials, infrastructure, strategic priorities, investments, circular economy, recycling, sustainable development.*